NORAKSTS
Lieta Nr.A42378706
143/AA43-1195-08/14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 1.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Vīnkalna,
tiesneši V.Endzelis un K.Krastiņa,

piedaloties pieteicējam *U.G.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvei Gitai Cēberei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *U.G.* (*/dzēsts personas kods/*) pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2006.gada 23.marta lēmuma Nr.1/2933 atcelšanu, sakarā ar *U.G.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 3.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 2.februārī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – KNAB vai atbildētājs) amatpersona sastādīja protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.870/1-24/12. Tajā konstatēts, ka *U.G.* (turpmāk arī – pieteicējs), savienojot Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldes Kurzemes reģionālās nodaļas izziņas inspektora amatu no 2003.gada 24.janvāra līdz protokola sastādīšanas brīdim ar politiskās organizācijas (partijas) „Jaunais laiks" Ventspils nodaļas padomes (valdes) locekļa amatu, un no 2005.gada 18.aprīļa līdz protokola sastādīšanas brīdim ar Ventspils pilsētas domes Likumības komisijas locekļa amatu, nesaņemot atļauju amatu savienošanai, pārkāpis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk – Interešu konflikta likums) 7.panta sestās daļas 3.punktā noteiktos amatu savienošanas ierobežojumus, kā arī nav ievērojis Interešu konflikta likuma 9.panta pirmo daļu.

2006.gada 9.februārī KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja ar lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-1-24/12 (turpmāk arī – sākotnējais lēmums) par valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanu, pildot

Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldes Kurzemes reģionālās nodaļas izziņas inspektora pienākumus, sauca *U.G.* pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.[30]panta un sodīja ar naudas sodu Ls 50 apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja.

Ar KNAB priekšnieka 2006.gada 23.marta lēmumu Nr.1/2933 (turpmāk arī – Lēmums) atstāts negrozīts KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-1-24/12.

[2] 2006.gada 24.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā pieteicējs iesniedza pieteikumu par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīts, ka Lēmums, kas ir pieteicējam nelabvēlīgs, nav pamatots. Lēmumā nav uzskaitīts, saskaņā ar kādām tiesību normām pieteicējs būtu saucams pie administratīvās atbildības un viņam varētu uzlikt administratīvo sodu. Saskaņā ar LAPK 166.[30]pantu sodu par konkrētā pārkāpuma izdarīšanu var uzlikt valsts amatpersonai. Likumdevējs ir noteicis speciālo administratīvā pārkāpuma subjektu, kā arī personas, kuras var tikt sodītas par minētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, proti, valsts amatpersonas. Sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu un pieņemot lēmumu par soda uzlikšanu, nav ievērotas LAPK 9.panta pirmās daļas prasības, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība un par kuru (..) likumā paredzēta administratīvā atbildība. Administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas brīdī pieteicējs nebija valsts amatpersona. Bez tam saskaņā ar LAPK 32.pantu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Administratīvā protokola sastādīšanas brīdī LAPK 166.[30]pantā nebija paredzēta fiziskas personas saukšana pie atbildības. Lēmumā nav norādīta neviena tiesību norma, kas ļauj KNAB amatpersonām patvaļīgi noteikt tās personas, kuras var sodīt saskaņā ar LAPK 166.[30]pantu. Lēmumā norādīts, ka fakts, ka valsts amatpersona beidza pildīt valsts amatpersonas pienākumus, neatbrīvo viņu no atbildības par pārkāpumiem, ko valsts amatpersona ir izdarījusi valsts amatpersonas pienākumu pildīšanas laikā. Minētais pieņēmums nav pamatots ne ar vienu tiesību normu. Bez tam pieteicējs uzskata, ka Lēmumā nav izvērtēti konkrētā administratīvā akta izdošanas lietderības apsvērumi, jo saskaņā ar Interešu konflikta likuma 2.pantu šā likuma mērķis ir nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai

mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai. Respektīvi, likumdevēja mērķis ir bijis sodīt valsts amatpersonu, paredzot arī atbildību tikai valsts amatpersonai saskaņā ar LAPK, līdz ar ko šāds pamatojums nevar tikt uzskatīts par lietderīgu pieteicēja saukšanai pie administratīvās atbildības.

[3] Rakstveida paskaidrojumos Administratīvajai rajona tiesai atbildētājs norāda, ka pieteikumu neatzīst šādu iemeslu dēļ.

Gan KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja, gan KNAB priekšnieks, pieņemot lēmumus, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtēja visus apstākļus un lietā esošos pierādījumus, kuri bija nepieciešami Lēmuma pieņemšanai, kā arī no tiem izrietošos objektīvos, racionālos un juridiskos apsvērumus, kā arī saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 66.pantu un LAPK 32.pantu izvērtēja pārkāpuma raksturu un sabiedrisko bīstamību, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli un atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Turklāt, pieņemot lēmumu par *U.G.* saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.[30]panta, gan KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja, gan KNAB priekšnieks izvērtēja arī administratīvā akta izdošanas lietderības apsvērumus, kas izriet no Interešu konflikta likuma 2.pantā noteiktā likuma mērķa, kas paredz nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

Lēmums par *U.G.* saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.[30]panta tika pieņemts, pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta trešās daļas 7.punktu, APL 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 81.pantu un LAPK 21., 285.pantu un 286.panta pirmās daļas 3.punktu, kā arī ņemot vērā LAPK 32.panta otrajā daļā, 33. un 34.pantā minētos apstākļus.

Turklāt KNAB uzskata, ka sabiedrība nevarēs gūt labumu no darbībām, kas izdarītas, pārkāpjot normatīvo aktu prasības. *U.G.*, pārkāpjot likumā noteiktos nosacījumus valsts amatpersonas amata savienošanas iespējamībai un tādējādi pretlikumīgi gūstot ienākumus, ir radījis situāciju, kas liek apšaubīt valsts amatpersonas darbības likumību kopumā un rada sabiedrības neuzticību valsts amatpersonas darbībai, kas tādējādi grauj demokrātiskās sabiedrības un iekārtas stabilitāti.

Atbildētājs uzskata, ka likumdevējs, paredzot administratīvo atbildību par Interešu konflikta likuma normu pārkāpumiem, ir atzinis, ka valsts amatpersona, pārkāpjot Interešu konflikta likumā valsts amatpersonām noteiktos ierobežojumus un aizliegumus, kā arī nepildot viņiem uzliktos pienākumus, apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, kā arī noteikto pārvaldes kārtību.

U.G. kā Interešu konflikta likuma 4.panta pirmās daļas 17.punktā norādītajai valsts amatpersonai bija saistoši minētajā likumā noteiktie ierobežojumi un aizliegumi un, savienojot amatus, bija jāpārliecinās par to savienošanas pieļaujamību un tiesiskumu, kā arī jāveic visas Interešu konflikta likumā paredzētās darbības, lai amatu savienošana būtu tiesiska, proti, jāsaņem no attiecīgās valsts vai pašvaldības iestādes vadītāja rakstveida atļauja amatu savienošanai, bet tās nesaņemšanas gadījumā jāpārtrauc amatu savienošana.

Piemērojot tiesību normu interpretācijas metodes, un konkrēti, teleoloģisko (jēgas un mērķa) interpretācijas metodi (noskaidrojot tiesību normas jēgu), pamatojoties uz lietderīgu un taisnīgu mērķi, kas ar attiecīgo normu jāsasniedz, atbildētājs secina, ka konkrētā tiesību norma, kura nosaka speciālā tiesību subjekta – valsts amatpersonas statusa piemērošanu (valsts amatpersonas atbildību, tiesības un pienākumus, kā arī ierobežojumus un aizliegumus) mērķis ir noteikt kārtību valsts amatpersonu darbībā, kuras realizē publiskās varas funkcijas un veic nepieciešamās darbības publiskās personas un sabiedrības interesēs, nenonākot interešu konflikta situācijā. Ja tiek pārkāpta noteiktā kārtība, tad personai, kura ir pārkāpusi Interešu konflikta likuma normas, iestājas administratīvā, krimināla un/vai civiltiesiskā atbildība attiecīgajā normatīvajā aktā noteiktajā kārtībā un termiņos.

Līdz ar to pieteicējam kā Interešu konflikta likuma 4.panta pirmās daļas 17.punktā minētajai valsts amatpersonai vajadzēja paredzēt savas darbības (bezdarbības) prettiesiskumu un kaitīgo seku iestāšanās iespēju, kā rezultātā, pārkāpjot Interešu konflikta likumā *U.G.* kā valsts amatpersonai noteiktos ierobežojumus un aizliegumus, iestājas administratīvā atbildība neatkarīgi no tā, vai *U.G.* uz pārkāpuma atklāšanas brīdi ir valsts amatpersona vai nav.

LAPK 37.panta ceturtā daļa paredz, ka administratīvo sodu par šā kodeksa divpadsmitajā „c" nodaļā paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, bet ne vēlāk kā gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

No minētā izriet, ka par pārkāpumu, kas paredzēts minētā kodeksa 166.^{30}pantā, persona ir saucama pie administratīvās atbildības ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, bet ne vēlāk kā gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Administratīvais pārkāpums tika konstatēts un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā tika uzsākta 2006.gada 19.janvārī. Tātad administratīvais sods valsts amatpersonai ir uzliekams ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas brīža, proti, līdz 2006.gada 19.maijam.

Līdz ar to ir ievēroti likumā noteiktie termiņi *U.G.* saukšanai pie administratīvās atbildības par pārkāpumiem, ko valsts amatpersona ir izdarījusi valsts amatpersonas pienākumu pildīšanas laikā, tādējādi pieteikums nav pamatots.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 3.oktobra spriedumu *U.G.* pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots šādi.

[4.1] Lietā ir strīds par to, vai atbildētājs varēja saukt pieteicēju pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{30}panta sankcijā noteikto, jo likumdevējs ir noteicis speciālo administratīvā pārkāpuma subjektu, kā arī personas, kuras var tikt sodītas par minētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, proti, valsts amatpersonas.

Pieteicējs atzīst, ka, būdams valsts amatpersona, ir savienojis valsts amatpersonas amatu ar amatu pašvaldībā un politiskā organizācijā, Interešu konflikta likumā noteiktajā kārtībā nav saņēmis atļauju no iestādes vadītāja un tādējādi ir pārkāpis minētā likuma 7.panta sestās daļas 3.punktā noteikto, atbildība par ko paredzēta LAPK 166.^{30}pantā. Tādējādi lietā nav strīda par administratīvā pārkāpuma esamību.

[4.2] Pieteikumu par Lēmuma atcelšanu pieteicējs pamato ar argumentu, ka 2006.gada 9.februārī, kad viņš saukts pie administratīvās atbildības, pieteicējs vairs nebija valsts amatpersona, savukārt LAPK 166.^{30}panta sankcijā noteikts, ka sodu var uzlikt tikai valsts amatpersonai.

Tiesa šo pieteicēja argumentu atzina par nepamatotu turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Interešu konflikta likuma 2.pantā ir noteikts, ka šā likuma mērķis ir nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai. Tātad likuma mērķis ir veicināt sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

Interešu konflikta likuma 7.panta sestā daļa noteic, ka „Vispārējā un specializētā valsts civildienesta ierēdnis, kā arī pašvaldības policijas amatpersona un šā likuma 4.panta otrajā un 2.^{1}daļā minētās amatpersonas, kurām šajā pantā nav noteikti īpaši amata savienošanas nosacījumi, var savienot valsts amatpersonas amatu tikai ar:

1) amatu, kuru tās ieņem saskaņā ar likumu, Ministru kabineta noteikumiem un rīkojumiem;

2) pedagoga, zinātnieka un radošo darbu;

3) citu amatu, uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma izpildi, ja to savienošana nerada interešu konfliktu un ir saņemta attiecīgās valsts vai pašvaldības iestādes vadītāja vai viņa pilnvarotas personas rakstveida atļauja".

Izvērtējot Interešu konflikta likuma un LAPK regulējumu, tiesas ieskatā nav pamata LAPK 166.[30]pana sankcijā noteikto tulkot tikai gramatiski. Tulkojot šo normu gramatiski, valsts amatpersonām, kuras ir vainojamas administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, atstājot amatu, pavērtos iespēja izvairīties no normatīvajos aktos paredzētā soda.

Tiesas ieskatā LAPK 166.[30]panta sankcija ir interpretējama kopsakarībā ar Interešu konflikta likuma 2.pantā noteikto – šā likuma mērķis ir nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai; Valsts civildienesta likuma 1.pantā noteikto – šā likuma mērķis ir noteikt likumīgai valdībai lojāla, profesionāla, politiski neitrāla valsts civildienesta tiesisko statusu, kas nodrošina tiesisku, stabilu, efektīvu un atklātu valsts pārvaldes darbību un LAPK 1.pantā un 22.pantā noteikto. Izskatāmajā gadījumā lielāka nozīme ir piešķirama sabiedrības interesēm un tiesībām uz taisnīgu un likumiem atbilstošu valsts pārvaldi (amatpersonu darbības atbilstība normatīvajiem aktiem), jo pārkāpumu ir izdarījusi valsts amatpersona, kura ir apzinājusies savas rīcības prettiesiskumu. Šādas interpretācijas (sistēmiskās un teleoloģiskās) rezultātā iegūtais rezultāts tiesas ieskatā ir taisnīgs, kā arī atbilst tiesību sistēmā nostiprinātajam soda neizbēgamības principam.

[4.3] Ievērojot norādīto, tiesa atzina, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteikums par tā atcelšanu ir nepamatots un noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 3.oktobra spriedumu *U.G.* iesniedza apelācijas sūdzību, norādot, ka pirmās instances tiesas spriedums ir nepamatots. Pieteicējs norāda, ka Administratīvās rajona tiesas secinājums, ka nav pamata LAPK 166.[30]panta sankcijā noteikto tulkot tikai gramatiski, bet jāpiemēro APL 8.pantā nostiprinātais tiesību normu saprātīgas piemērošanas princips, un LAPK 166.[30]panta sankcija ir interpretējama kopsakarībā ar Interešu konflikta likuma 2.pantā noteikto, ir pretrunā ar LAPK 9.panta pirmās daļas prasībām un LAPK 32.pantu. Pirmās instances tiesa nepamatoti secinājusi, ka LAPK 166.[30]panta sankcija ir interpretējama kopsakarībā

ar Interešu konflikta likuma 2.pantā noteikto, jo LAPK normas neparedz un nepieļauj soda sankcijas interpretāciju, līdz ar ko KNAB amatpersonām nebija tiesību patvarīgi interpretēt un noteikt to personu loku, kas būtu saucamas pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.[30]panta, jo minētajā pantā sods ir paredzēts tikai valsts amatpersonām. Pieteicējs administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas brīdī nebija valsts amatpersona.

[6] Rakstveida paskaidrojumos Administratīvai apgabaltiesai atbildētājs norāda, ka apelācijas sūdzību neatzīst. Fakts, ka pieteicējs viņa saukšanas pie administratīvās atbildības brīdī vairs nebija valsts amatpersona, neatbrīvo valsts amatpersonu no tai noteiktās atbildības, sevišķi gadījumā, kad vainīgā persona ir apzināti un ilgstoši pārkāpusi likumā noteiktās prasības. Atbildētājs piekrīt tiesas sniegtajai tiesību normu interpretācijai par to, ka nav nekāda pamata uzskatīt, ka taisnīgs un lietderīgs rezultāts administratīvā pārkāpuma lietā, kurā ir pierādīta valsts amatpersonas vaina, būtu iespēja amatpersonai izvairīties no soda. Atbildētājs vērš tiesas uzmanību uz to, ka, ja tiktu pieļauta iespējamība, ka persona netiktu saukta pie administratīvās atbildības tā iemesla dēļ, ka lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā pieņemšanas brīdī persona vairs neieņem valsts amatpersonas amatu, šādām personām būtu nepamatota un patvaļīga iespēja izvairīties no atbildības un soda. Tādējādi zustu jēga un mērķis likumības nodrošināšanai, kā arī tiktu degradēta valsts pārvaldes kārtība, jo administratīvais sods kā atbildības līdzeklis tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Saskaņā ar LAPK 8.panta pirmo daļu persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā.

[7] Tiesas sēdē pieteicējs apelācijas sūdzību un pieteikumu uzturēja uz tajos norādītajiem motīviem. Papildus izvirzīja jaunus argumentus, ka neuzskata, ka viņa darbība politiskajā organizācijā (partijā) „Jaunais laiks" nebija tiesību normās atļauta un ka par minēto darbību bija jāsaņem atļauja amatu apvienošanai. Atzina pieļauto pārkāpumu par ierēdņa amata apvienošanu ar amatu Ventspils pilsētas domes Likumības komisijā.

Atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību un pieteikumu neatzina uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem motīviem.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudot lietas materiālus un noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka *U.G.* apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Apgabaltiesa lietā konstatē šādus apstākļus, par ko lietā nav strīda.

U.G. no 2002.gada 3.jūnija līdz 2006.gada 20.janvārim bija ierēdņa amatā Valsts ieņēmumu dienestā, 2006.gada 20.janvārī atbrīvots no ierēdņa amata pēc paša velēšanās (Valsts ieņēmumu dienesta 2006.gada 20.janvāra izziņa Nr.4-5/118, *lietas 62.lapa*).

U.G. no 2003.gada 24.janvāra bija politiskās organizācijas (partijas) „Jaunais laiks" Ventspils nodaļas valdes loceklis, bet 2005.gada 8.janvārī Ventspils nodaļas kopsapulcē ievēlēts reģionālās nodaļas padomē, kurā bija līdz pat atbrīvošanas no ierēdņa amata brīdim. Atļauja savienot minēto darbību ar valsts ierēdņa (amatpersonas) amatu nebija saņemta.

U.G. no 2005.gada 18.aprīļa līdz pat atbrīvošanas no ierēdņa amata brīdim bija Ventspils pilsētas domes Likumības komisijas loceklis, saņēma par to atalgojumu. Atļauja savienot minēto darbību ar valsts ierēdņa (amatpersonas) amatu nebija saņemta (tika noraidīta).

2006.gada 2.februārī KNAB amatpersona sastādīja protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.870/1-24/12, konstatējot *U.G.* rīcībā Interešu konflikta likuma 7.panta sestās daļas 3.punkta un 9.panta pirmās daļas pārkāpumus.

Administratīvais sods saskaņā ar LAPK 166.[30]pantu *U.G.* uzlikts 2006.gada 9.februārī ar KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas lēmumu Nr.870/1-1-24/12.

[10] Apgabaltiesa vispirms pārbaudīs, vai pieteicējs ir konkrētā administratīvā pārkāpuma subjekts.

LAPK 166.[30]pants pārkāpuma konstatēšanas brīdī noteica, ka par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā uzliek naudas sodu valsts amatpersonai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā.

Pieteicēja ieskatā, tā kā administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas un soda uzlikšanas brīdī viņš vairs nebija valsts amatpersona, administratīvo sodu viņam uzlikt nevarēja, tāpēc ka minētajā tiesību normā noteikts, ka sodīt var tikai valsts amatpersonu.

Apgabaltiesa minēto argumentu atzīst par nepamatotu.

Saskaņā ar LAPK 8.pantu persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā (pirmā daļa). Lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama saskaņā ar likumu, kas spēkā pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā un vietā (trešā daļa).

Nav strīda par [9] minētajiem faktiem, līdz ar to, ja pieteicējs pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija valsts amatpersona, saskaņā ar LAPK 8.panta pirmo daļu viņš ir atbildīgs saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā.

Savukārt lietvedība šajā lietā pamatoti veikta saskaņā ar LAPK 8.panta trešo daļu.

Tādējādi *U.G.* pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija valsts amatpersona un uz viņu attiecās Interešu konflikta likuma ierobežojumi, līdz ar to pieteicējs ir LAPK 166.^{30}panta subjekts. Tādējādi arī tam apstāklim, ka administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas un soda uzlikšanas laikā viņš vairs nebija valsts amatpersona, nav nozīmes. Tas, ka LAPK 166.^{30}panta sankcijā norādīts, ka „uzliek naudas sodu valsts amatpersonai" nozīmē to, ka sods uzliekams tieši attiecīgā administratīvā pārkāpuma speciālajam subjektam.

LAPK 239.pants uzskaita tos apstākļus, kad lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz. Gadījums, kad administratīvā pārkāpuma lietu nevar uzsākt vai lietvedība tajā jāizbeidz, ja ir konstatēts administratīvā pārkāpuma subjekts, bet soda uzlikšanas brīdī tas mainījis savu statusu (izņemot minētā panta 3.punktu – ja persona, kas izdarījusi prettiesisko darbību vai bezdarbību, ir nepieskaitāma un 9.punktu – ja ir mirusi fiziskā persona, pret kuru uzsākta lietvedība) nav minēts.

Līdz ar to apgabaltiesa apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus noraida kā nepamatotus, tostarp to, ka pieteicēja sodīšana ir pretrunā ar LAPK 9.panta pirmās daļas prasībām un LAPK 32.pantu.

[11] Apgabaltiesa pārbaudīs, vai soda uzlikšanai ievērots tiesību normās noteiktais termiņš. Ja tas nav ievērots, tiesai nav tiesiska pamata skaidrot lietas apstākļus un vērtēt, vai notikumā ir administratīvā pārkāpuma sastāvs (*sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 8.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-336/2007 7.punktu*).

LAPK 37.panta ceturtā daļa paredz, ka administratīvo sodu par šā kodeksa divpadsmitajā „c" nodaļā paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, bet ne vēlāk kā gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Tādējādi par pārkāpumu, kas paredzēts minētā kodeksa 166.[30]pantā, persona ir saucama pie administratīvās atbildības ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, bet ne vēlāk kā gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, vēlākā iespējamā diena, no kuras atbilstoši LAPK 37.panta pirmajai daļai var sākt ritēt administratīvās atbildības noilguma termiņš, ir ilgstoša pārkāpuma atklāšanas diena. Par pārkāpuma atklāšanas dienu uzskatāma diena, kurā kompetenta institūcija, tas ir, institūcija, kuras kompetencē ietilpst lietvedība (protokola sastādīšana, lietas izskatīšana) lietās par noteiktiem administratīviem pārkāpumiem, ir ieguvusi informāciju par attiecīgu pārkāpumu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 14.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-280/2007 9.punktu*).

Līdz ar to jānoskaidro, tieši kura diena atzīstama par dienu, kad KNAB, kura kompetencē ietilpst lietvedība konkrētās kategorijas lietās, ir ieguvis informāciju par attiecīgo pārkāpumu.

Kā redzams no lietas materiāliem, KNAB 2005.gada 12.decembrī saņēma Valsts ieņēmumu dienesta informāciju par to, ka *U.G.* 2005.gada 29.augustā lūdzis atļauju pildīt darbu Ventspils pilsētas domes Likumības komisijas sastāvā, kā arī 2003.gada 24.janvārī ir ievēlēts partijas „Jaunais laiks" Ventspils nodaļas valdē (*lietas 106.lapa*).

2005.gada 16.decembrī KNAB pieprasīja informāciju no partijas „Jaunais laiks" un Ventspils pilsētas domes (*lietas 116.lapa*), Ventspils pilsētas domes atbilde saņemta 2006.gada 2.janvārī (*lietas 117.lapa*), partijas „Jaunais laiks" atbilde saņemta 2006.gada 9.janvārī (*lietas 97.lapa*).

2006.gada 19.janvārī KNAB nolemts uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā sakarā ar galvenās speciālistes *L.U.* dienesta ziņojumu (*lietas 91.lapa*).

Administratīvais sods *U.G.* uzlikts 2006.gada 9.februārī.

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, sods uzliekams noteikta termiņa ietvaros no brīža, kad tiek konstatēts (atklāts), ka persona ir izdarījusi konkrētu pārkāpumu, proti, izdarījusi darbības, par kurām ir paredzēta administratīvā atbildība. Taču, lai atzītu, ka personas konkrētās darbības, kas ir atklātas, ir administratīvais pārkāpums, iestādei ir nepieciešams ievākt ziņas, noskaidrot faktus, kas izdarāms saprātīga termiņa robežās (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-10/2007 11.punktu*).

Minētajā lietā Nr.SKA-10/2007 Senāts atzina, ka, tā kā citas personas iesniegums iestādei ar lūgumu pārbaudīt, vai persona nav interešu konflikta situācijā, neietvēra visas nepieciešamās ziņas, kas

nepārprotami liecinātu par personas izdarīto pārkāpumu, tad, kā uzskatījis Administratīvo lietu departaments, šā iesnieguma saņemšanas diena nebija uzskatāma par pārkāpuma atklāšanas dienu. Nepieciešamā informācija iestādes rīcībā bija pēc pārbaudes izdarīšanas (*sk. turpat*).

Apgabaltiesa uzskata, ka šajā lietā objektīvi bija nepieciešama iestādes veikta pārbaude par VID konstatētajiem faktiem, kas arī saprātīgā termiņā tika veikta. Tādējādi no konstatētajiem faktiem ir pamats atzīt, ka administratīvais pārkāpums ir atklāts 2006.gada 19.janvārī – kad KNAB galvenā speciāliste *L.U.* sastādīja dienesta ziņojumu par ievāktajām ziņām un noskaidrotajiem faktiem.

Līdz ar to, *U.G.* administratīvo sodu uzliekot 2006.gada 9.februārī, ir ievērots LAPK 37.pantā noteiktais termiņš soda uzlikšanai.

[12] Apgabaltiesa konstatē, ka par administratīvā pārkāpuma sastāvu saistībā ar pieteicēja amatu no 2005.gada 18.aprīļa līdz atbrīvošanas no ierēdņa amata brīdim Ventspils pilsētas domes Likumības komisijā, saņemot par to arī atalgojumu, bez atļaujas savienojot minēto darbību ar valsts ierēdņa (amatpersonas) amatu, nav strīda.

Pieteicējs apgabaltiesas sēdē skaidroja, ka minēto pārkāpumu atzīst, taču viņš jau no 2005.gada sākuma bija sācis meklēt darbu un bija nolēmis pārtraukt darba attiecības ar VID, tomēr atrast citu darbu nav izdevies, tāpēc ar novēlošanos 2005.gada augustā lūdzis atļauju savienot amatus, kuru nav saņēmis. Pieteicējs paļāvies, ka, beidzoties darba attiecībām ar VID, viņš vairs nebūs valsts amatpersona un administratīvā atbildība par pārkāpumu izbeigsies.

Apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja minētie argumenti nav pamatoti. To, ka pieteicējs ir konkrētā administratīvā pārkāpuma subjekts, apgabaltiesa jau argumentēja [10]. Savukārt tas apstāklis, ka amatu apvienošana veikta, domājot, ka tas nebūs ilgstoši, nav pamats, lai atzītu, ka pārkāpums nav izdarīts.

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka atbildētājs ir konstatējis administratīvā pārkāpuma sastāvu, pieteicējam ieņemot amatu Ventspils pilsētas domes Likumības komisijā, saņemot par to arī atalgojumu, bez atļaujas savienojot minēto darbību ar valsts ierēdņa (amatpersonas) amatu, tādējādi neievērojot Interešu konflikta likuma 7.panta sestās daļas 3.punktu un 9.panta pirmo daļu, kā arī pieteicēja vainu pārkāpuma izdarīšanā, un pieteicējs tiesiski un pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{30}pantu.

[13] Apgabaltiesas tiesas sēdē pieteicējs izvirzīja jaunus, iepriekš ne iestādē, ne pirmās instances tiesā, ne apelācijas sūdzībā neminētus argumentus, proti, pieteicējs uzskata, ka viņa darbība politiskajā organizācijā (partijā) „Jaunais laiks” vienlaikus ar valsts amatpersonas

amata pildīšanu bija tiesību normās atļauta un ka par minēto darbību nebija jāsaņem atļauja amatu apvienošanai.

Apgabaltiesa minētos argumentus atzīst par pamatotiem turpmāk minēto iemeslu dēļ.

No Interešu konflikta likuma 7.panta sestās daļas 3.punkta secināms, ka atļauja amatu savienošanai nepieciešama tāpēc, lai iestādes vadītājs izvērtētu, vai amatu savienošana nerada interešu konfliktu. Tādējādi, ja ierēdnis grib apvienot amatus, viņa pienākums ir lūgt iestādes vadītāju izvērtēt amatu apvienošanas pieļaujamību un saņemt attiecīgu atļauju.

Apgabaltiesa konstatē, ka konkrēto pārkāpumu atbildētājs Lēmumā motivējis tādējādi, ka ar 2005.gada 27.aprīļa lēmumu Nr.170 apstiprinātā partijas „Jaunais laiks" nolikuma par reģionālo nodaļu darbību (*pieejams interneta mājas lapā http://www.jaunaislaiks.lv*) 3.4.punktā teikts, ka reģionālās nodaļas augstākā lēmējinstitūcija ir kopsapulce; 3.10. un 3.11.punktā – ka kopsapulce ir tiesīga izlemt jebkuru nodaļas kompetencē esošo jautājumu, tajā skaitā, apstiprināt nodaļas iekšējās darbības struktūru, nepieciešamības gadījumā ievēlēt nodaļas padomi. No minētā atbildētāja ieskatā izriet, ka nodaļas padome tiek izveidota, lai nodrošinātu nodaļas iekšējo darbu. Savukārt 3.13.3.punktā teiktais, ka biedram ir tiesības vēlēt un tikt ievēlētam nodaļas amatos un institūcijās, atbildētāja ieskatā norāda uz to, ka padomes locekļa amats ir amats politiskās organizācijas reģionālajā nodaļā, līdz ar to arī amats politiskajā organizācijā.

Apgabaltiesas ieskatā nepieciešams noskaidrot, vai minētajā nolikumā lietotais termins „amats" ir uzskatāms par amatu Interešu konflikta likuma izpratnē.

Iespējamā pārkāpuma izdarīšanas laikā Interešu konflikta likuma 1.panta 1.punkts noteica, ka amats ir darbs vai dienests noteiktu pilnvaru ietvaros valsts vai pašvaldības iestādē, sabiedriskajā, politiskajā vai reliģiskajā organizācijā, kā arī komercsabiedrībā.

No minētās definīcijas izriet, ka amats Interešu konflikta likuma izpratnē ir arī darbs vai dienests noteiktu pilnvaru ietvaros politiskajā organizācijā.

Nav strīda, ka Interešu konflikta likuma 4.panta pirmās daļas 17.punktā minētā valsts amatpersona – vispārējā un specializētā valsts civildienesta ierēdnis – valsts amatpersonas amatu drīkst apvienot ar darbošanos politiskajā organizācijā jeb būt šādas organizācijas biedrs. Taču, lai būtu pamats atzīt, ka ierēdnis politiskajā organizācijā ieņem amatu Interešu konflikta likuma izpratnē, būtu jākonstatē, ka viņam politiskajā organizācijā piešķirtas noteiktas pilnvaras.

Šajā sakarā apgabaltiesas ieskatā lietā nav izšķiroši, ka partijas „Jaunais laiks" nolikuma par reģionālo nodaļu darbību 3.13.3.punktā

teikts, ka biedram ir tiesības vēlēt un tikt ievēlētam nodaļas amatos un institūcijās. Minētais, kā to pamatoti secinājis atbildētājs, norāda uz to, ka padomes locekļa amats ir amats politiskās organizācijas reģionālajā nodaļā, tomēr apgabaltiesas ieskatā tas nenorāda uz to, ka partijas reģionālās nodaļas padomes locekļa amats ir amats Interešu konflikta likuma izpratnē, kā to nepamatoti secinājis atbildētājs. Kā norādīts partijas „Jaunais laiks" KNAB sniegtajā informācijā (*lietas 97.lapa*), partijas vadība apstiprina tikai partijas reģionālās nodaļas vadītāju, bet nenosaka kādus citus nodaļas iekšējus veidojumus (reģionālo nodaļu padomes/valdes reģionālās nodaļas biedriem ir tiesības veidot, bet šīm padomēm/valdēm nav partijas valdē apstiprinātu pilnvaru, tiesību un pienākumu, kā arī nav atalgojuma). Līdz ar to secināms, ka partijas reģionālajai nodaļai nav liegtas tiesības veidot iekšējus veidojumus un arī nosaukt tos un nosaukt personālijas pēc sava ieskata (piemēram, padome, valde, amats, amatpersona u.tmldz.), ja partijas reģionālās nodaļas biedri (kopsapulce) uzskata to par vajadzīgu. Tomēr apgabaltiesas ieskatā nav objektīva un tiesiska pamata šādus partijas nodaļas iekšējos veidojumos bez politiskās organizācijas pilnvarojuma iesaistītās (ievēlētās) personas atzīt par amatpersonām Interešu konflikta likuma izpratnē.

Administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas darbībās. Tādējādi darbība var tikt uzskatīta par administratīvo pārkāpumu, ja ir konstatēts konkrēts LAPK paredzēts administratīvā pārkāpuma sastāvs: objekts – tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums; objektīvā puse, kas raksturo to, kā izdarīts administratīvais pārkāpums; subjekts – persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu; subjektīvā puse – vainojama darbība.

Saskaņā ar LAPK 9.panta pirmo daļu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Interešu konflikta likuma 2.pantā noteikts šā likuma mērķis, proti, nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

Lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības par LAPK 166.^{30}pantā paredzēto pārkāpumu, nepieciešams konstatēt administratīvā pārkāpuma sastāvu, tostarp administratīvā pārkāpuma objektu, proti, tās publiskās intereses, kuras tiek apdraudētas ar pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Konkrētā administratīvā pārkāpuma objekts ir

korupcijas novēršana valsts amatpersonas darbībā. Pants aizsargā tādas intereses kā valsts amatpersonas darbība sabiedrības interesēs, valsts amatpersonas atklāta darbība un atbildība sabiedrības priekšā, sabiedrības uzticēšanās valsts amatpersonai (*sal., sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 27.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-552/2008 9.punktu*).

Apgabaltiesas ieskatā konkrētajā gadījumā, pieteicējam esot politiskas organizācijas (partijas) „Jaunais laiks" Ventspils nodaļas padomes un valdes (iekšējā veidojuma bez politiskās organizācijas deleģētām pilnvarām) loceklim, netika apdraudētas minētās publiskās intereses, kuras aizsargā LAPK 166.^{30}pants. Līdz ar to pieteicēja rīcība, bez iestādes vadītāja atļaujas darbojoties politiskajā organizācijā, nav atzīstama par prettiesisku darbību.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa uzskata, ka Lēmums nav pamatots daļā, kurā konstatēts, ka pieteicējs, apvienojot valsts amatpersonas amatu ar amatu politiskajā organizācijā (partijā) „Jaunais laiks", nav ievērojis Interešu konflikta likuma 7.panta sestās daļas 3.punktu.

[14] Tomēr [13] izdarītie secinājumi neietekmē Lēmuma tiesiskumu par soda uzlikšanu pieteicējam un tā samērīgumu.

Pieteicējs norādījis, ka atbildētājs, uzliekot pieteicējam sodu, nav izdarījis lietderības apsvērumus. Apgabaltiesa minēto argumentu noraida kā nepamatotu.

Proti, tā kā [12] ir konstatēts administratīvā pārkāpuma sastāvs pieteicēja darbībās, par ko paredzēta atbildība LAPK 166.^{30}pantā, tostarp pieteicēja vaina, atbildētājam tā kompetences ietvaros bija jāizdod obligātais administratīvais akts.

Savukārt, ņemot vērā, ka pieteicējam uzlikts piemērotajā tiesību normā paredzētais mazākais iespējamais naudas sods par konkrēto administratīvo pārkāpumu Ls 50 apmērā, līdz ar to, piemērojot sodu, atbildētājs ir ievērojis tiesību normas, tostarp arī LAPK 32.panta pirmajā daļā noteikto, kā arī izdarījis lietderības apsvērumus par soda samērīgumu.

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējs tiesiski un pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{30}pantu un viņam piemērots samērīgs soda apmērs, tāpēc Lēmuma atcelšanai nav pamata.

[15] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti pieteikumu noraidīja.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atzīt par nepamatotu un noraidīt *U.G.* pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2006.gada 23.marta lēmuma Nr.1/2933 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	L.Vīnkalna
Tiesneši	(paraksts)	V.Endzelis
	(paraksts)	K.Krastiņa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Vīnkalna
Rīgā 2008.gada 1.decembrī